

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/83/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215206871
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6215206871.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci výkonu rozhodnutia oprávneného A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. C. A. XXX, zast. JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom, Floriánska 16, Košice, proti povinnej E.. C. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. M. XXX, o výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletým dieťaťom J. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 8Em/1/2015-36, zo dňa 02. 02. 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd uložil povinnej E.. C. P., nar. XX.XX.XXXX (matke maloletého) poriadkovú pokutu vo výške 200,00 eur. Pokutu je povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti uznesenia na účet Okresného súdu Veľký Krtíš špecifikovaný vo výroku rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že exekučným titulom pre výkon rozhodnutia je rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/168/2013-205 zo dňa 24.09.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoP/83/2014-233 zo dňa 14.04.2015, právoplatný a vykonateľný dňa 22.05.2015, ktorým súd určil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v roku vo štvrtok od 14:00 hod. do 15:00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, resp. u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši s tým, že matka maloletého je povinná v určenom čase maloletého odovzdať v sídle uvedeného úradu poverenému pracovníkovi úradu a potom dieťa prevziať.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že matka si svoju povinnosť vyplývajúcu z tohto rozhodnutia súdu neplní. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 17.12.2015 v stanovené termíny na úrad dieťa neodovzdáva a stretnutie s otcom sa vôbec nerealizuje. Komunikácia medzi rodičmi je problémová, čo má vplyv na maloletého, ktorý je pod tlakom a vplyvom matky, ktorú preferuje a k otcovi naďalej prejavuje negatívny, nevraživý postoj a odmieta sa s ním stretávať. Povinná vo vyjadrení zo dňa 26.10.2015 uviedla, že ona maloletému v styku s oprávneným nebráni, ale styk s otcom odmieta maloletý - má strach a nedôveru voči svojmu otcovi. Maloletý navštevuje psychiatrickú ambulanciu, povinná predložila súdu lekárske správy o zdravotnom stave maloletého. Podľa jej názoru pre objektívne dôvody nie je možné rešpektovať rozhodnutia súdu zo strany maloletého.

Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 272 a nasl. O. s. p. a riadil sa tým, že v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí je súd oprávnený skúmať titul výkonu rozhodnutia len z tých hľadísk, či je právoplatný a vykonateľný. Taktiež musí byť preukázaná skutočnosť, že konkrétna osoba odmieta sa podrobiť súdnemu rozhodnutiu. V konaní o výkon rozhodnutia sa neskúma vecná správnosť titulu výkonu rozhodnutia. Námietky smerujúce k preskúmaniu veci samej boli predmetom

konania, ktorého výsledkom bolo vyhlásenie samotného titulu výkonu rozhodnutia. Okresný súd však poznamenal, že v základnom konaní súd zohľadnil aj výsledky znaleckého dokazovania týkajúce sa maloletého.

Súd dospel k záveru, že v danom prípade sú naplnené zákonné podmienky pre nariadenie výkonu rozhodnutia formou uloženia pokuty povinnej. Súd prihliadol na zodpovednosť matky za zabezpečenie určitej psychickej pomoci a psychickej prípravy maloletého na stretávanie s druhým rodičom, a to nie iba pár minút pred tým, keď sa styk má realizovať. Dôležitá úloha otca v živote dieťaťa je nepopierateľná, preto je úlohou matky vhodne na maloletého pôsobiť a zdôrazňovať dôležitosť stretávania sa s druhým rodičom.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podala povinná v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Navrhla rozhodnutie okresného súdu zrušiť.

Namietala, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal náležité dokazovanie a dôkazné správy a listiny nevyhodnotil správne.

Uviedla, že ona nebráni styku maloletého s otcom, svoje rodičovské povinnosti si plní a maloletého riadne pripravuje na stretnutia s otcom. Maloletý však návštevy s otcom odmieta vzhľadom na skutočnosti, ktoré sa udiali pri jeho poslednej návšteve u otca dňa 01.04.2013) a ktoré vplyvajú na zdravie dieťaťa, odôvodňujú jeho strach stretnúť sa s otcom. Vtedy bol otec počas návštevy syna pod vplyvom alkoholu, tak ho vozil autom po návštevách polievať sa, nedal matke vedieť že syna neprivezie späť. Preto sa obrátila na políciu a otec syna priviedol až na druhý deň. Podľa rozprávania maloletého, po odchode policajta, ktorý túto udalosť prešetroval, si otec pripravil kufrík so zbraňou so slovami, že ju použije v prípade, ak príde matka maloletého aj s frajerom. Od tohto traumatizujúceho zážitku nemá maloletý dôveru v otca, bojí sa o seba aj o svoju matku.

Tiež sa viackrát stalo, že otec maloletého prišiel pred dom, kde povinná s maloletým bývajú v sprievode svojich rodičov, sestier a tretích osôb, aj mimo súdom stanovených termínov návštev syna, a povinnú, aj s jej manželom bezdôvodne urážali. V januári 2014 prišiel dokonca so zbraňou, čo povinná ohlásila na políciu. Maloletému tiež v minulosti vypisoval SMS, list a pohľadnicu, kde povinnú a jej manžela osočoval a vinil ich zo súčasnej situácie a že sa postará o to, aby maloletého zobrať ku sebe. Tieto skutočnosti negatívne vplyvajú na maloletého, lebo nevie kedy ich otec bude obdobným spôsobom ohrozovať. Dieťa je vystresované, plačlivé a pravidelne navštevuje pedopsychiatrickú ambulanciu. Už pred prvým stretnutím s otcom, ktoré sa malo realizovať v zmysle posledného platného rozhodnutia súdu o styku, maloletý v škole na hodine nepracoval, vracal a telefonicky ju kontaktovali zo školy, aby si prišla pre dieťa. Tieto ťažkosti sa opakovali aj pred ďalšími termínmi stretnutí s otcom. Preto sa obrátila o pomoc na lekárov a informovala o tom aj sociálnu pracovníčku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, ktorej aj sám J. do telefónu oznámil jeho pocity, postoj a názor, ktorý však nikto nerešpektuje. Koncom augusta 2015 matku telefonicky kontaktovala psychologička tohto Úradu práce a v októbri 2015 sa uskutočnilo stretnutie maloletého s touto psychologičkou, kedy aj jej maloletý opísal jeho názor, postoj a pocity, aké má voči otcovi a prečo odmieta stretnutia s ním. Povinná považuje správy psychologičky aj sociálnej pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši predložené súdu za neobjektívne, informácie v nich sú skreslené a polopravdivé, pretože rozhodujúce skutočnosti, o ktorých sa tieto pracovníčky dozvedeli od matky aj od maloletého v nich nie sú vôbec alebo len okrajovo napísané. Odmietavý postoj maloletého a strach ísť na stretnutia s otcom matka prezentovala aj samotnému otcovi maloletého formou SMS, aj listom, ale tento ich odmieta prijať a pochopiť. Matka poukazuje na to, že aj dieťa má svoje zákonné práva a nútiť ho proti jeho vôli, aby chodilo na stretnutia s druhým rodičom a neakceptovať názor dieťaťa je nezákonné.

Prvé stretnutie maloletého J. s otcom sa realizovalo po dlhom presviedčaní a príprav maloletého dňa 11.02.2016, o 14-tej hodine, na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, za prítomnosti sociálnej pracovníčky p. R. aj psychologičky E.. E.. K tomu povinná uvádza, že za dverami kancelárie bolo počuť hlasné kriky a názor maloletého, kde vysvetľoval, že na stretnutie prišiel len z dlhého presviedčania mamy, lebo dostala pokutu, lebo odmieta chodiť na stretnutia, plač maloletého a krivdy zo strany otca maloletého. Stretnutie sa skončilo o 15-tej hodine. Maloletý bol uzavretý, celý čas tam presedel v kabáte, bol ustráchaný a uplakávaný. Podľa slov maloletého, otec povinnú a jej manžela vinil zo všetkého, kládol si podmienky a maloletému opisoval súdne konania, aby si maloletý išiel prezrieť papiere na súd, opisoval udalosti, ktoré sa stali v minulosti, kto môže za vzniknutú situáciu a podobne.

Po tomto stretnutí bol maloletý úplne vystresovaný, rozladený, psychicky unavený. Cestou domov mu bolo zle, vracal a celý večer bol skleslý, smutný, nechutilo mu jesť, hnačkovoal a nevedel sa pripraviť na vyučovanie na nasledujúci deň. Pre nepriaznivý zdravotný stav mu lekár vystavil ospravedlnenku.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

Súd je oprávnený nariadiť výkon rozhodnutia na základe vykonateľného rozhodnutia súdu (§ 272 ods. 1 písm. a) O. s. p.) a to v prípade, ak povinnosti uložené právoplatným a vykonateľným rozhodnutím nie sú plnené dobrovoľne, resp. nie sú plnené náležite tak, ako boli súdnym rozhodnutím uložené povinnej osobe.

Uloženie pokuty podľa § 273 ods. 1 O. s. p. je jedným zo sankčných opatrení súdu voči tomu, kto sa vzoprel obsahu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa, prípadne o úprave styku druhého rodiča s ním. Pokuta je vo výške 200,00 eur a možno ju uložiť aj opakovane. Výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

V prejednávanej prípadnej je vykonateľným rozhodnutím vyššie uvedený rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.05.2015, a povinnosťou, ktorá mala byť plnená (ktorá vychádza z tohto právoplatného rozhodnutia) v zmysle výroku rozsudku je povinnosť matky maloletého na styk s otcom pripraviť a maloletého dopraviť v stanovený deň a hodinu do priestorov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, aby styk maloletého s otcom mohol byť riadne realizovaný, teda tak, ako je upravený vo výroku rozsudku. T.j. každý páry týždeň v roku prvý štvrtok v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. s tým, že styk sa uskutoční na pracovisku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši v prítomnosti psychológa, resp. iného povereného pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, bez bezprostrednej prítomnosti (bez účasti) matky dieťaťa.

V zmysle vykonateľného rozsudku sa styk otca s dieťaťom mohol realizovať po prvýkrát vo štvrtok dňa 28.05.2015, následne dňa 11.06.2015, dňa 25.06.2015 atď. Styk sa však ani v jeden zo stanovených termínov nere realizoval, čo preukazuje aj vyjadrenie matky maloletého zo dňa 27.10.2015 doložené v súdnom spise, kde matka uvádza dôvody, pre ktoré malo k takémuto stavu dôjsť. Otec sa pritom dožadoval realizácie styku v inkriminovaných dňoch. Preto sa návrhom doručeným súdu dňa 24.09.2015 domáhal núteného výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu o úprave styku.

Skutočnosti uvádzané povinnou v odvolaní odvolací súd neuznal a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil, z dôvodov uvedených v rozhodnutí okresného súdu.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že uloženie pokuty podľa § 273 ods. 1 O. s. p. matke maloletého je dôvodné, keď ako osoba povinná z rozhodnutia nerešpektovala vykonateľné rozhodnutie, ktorým sa sleduje obnovenie vzťahu maloletého syna k otcovi, ktorého úloha v živote dieťaťa je nepopierateľná, ako zdôraznil aj okresný súd. Je nutné, aby si tento moment uvedomila predovšetkým matka. Vzhľadom k vplyvu prostredia, v ktorom maloletý žije (keď býva u matky), otec nemá možnosť zmeniť a ovplyvniť správanie maloletého a získať si späť jeho dôveru. Preto i výchovné snahy matky, by sa nemali realizovať jednostranne a účelovo na úkor naplnenia citových potrieb maloletého dieťaťa vo vzťahu k otcovi. Predlžovanie času neudržiavania kontaktov maloletého dieťaťa s otcom a ich vzájomného stretávania sa je v rozpore so záujmom maloletého. Treba mať na zreteli, že styk otca s maloletým doposiaľ nebol žiadnym rozhodnutím súdu zakázaný. Naposledy súdom vydané právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu o styku otca s dieťaťom určilo styk otca s maloletým v trvaní jednej hodiny raz za dva týždne a styk sa má vykonávať na pracovisku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši a za prítomnosti pracovníkov, odborne spôsobilých osôb tohto úradu. Nebezpečenstvo, ktorého sa údajne maloletý pri stretnutiach s otcom podľa vyjadrenia matky obáva, za takýchto okolností stretávania sa s otcom nepochybne nehrozí. A povinná - matka maloletého, ktorej dieťa bolo zverené do výchovy a opaterý súdom, musí byť pre dieťa takou autoritou, aby ju rešpektovalo,

aj pokiaľ ide o rešpektovanie súdneho rozhodnutia o úprave styku s druhým rodičom (v tomto prípade s otcom).

Pojem „maloleté dieťa na styk s druhým rodičom pripraviť“ predpokladá nielen materiálne zabezpečenie dieťaťa (napr. vhodným oblečením, zdravotnými potrebami, ...), ale aj psychickú prípravu dieťaťa tak, aby nedošlo k narúšaniu vzťahov medzi dieťaťom a druhým z rodičov (oprávneným). S ohľadom na vzťah povinného rodiča a dieťaťa je úlohou práve tohto rodiča, v tomto prípade matky, aby viedol dieťa k úcte k druhému rodičovi (oprávnenému) a pripravil ho na stretnutie, aby malo dieťa styk aj s druhým rodičom, a to aj v prípade, ak povinný rodič má voči druhému rodičovi vlastné osobné výhrady. Pokiaľ ide o psychickú prípravu táto nespočíva „len pár minút pred tým, kedy sa má styk uskutočniť“, ako správne zdôraznil v rozhodnutí aj okresný súd, ale má ísť o dlhodobé a ciele pôsobenie povinného rodiča na maloleté dieťa správnou výchovou smerujúcou k budovaniu zdravého vzťahu k obojmu rodičom, teda aj k otcovi.

Aby bol vzťah syna k otcovi ale i k matke, založený na skutočných pocitoch, bez obáv prežívať citový vzťah k nim, akúkoľvek manipuláciu dieťaťa proti druhému rodičovi treba v správaní rodičov vylúčiť. Vo vzájomnom správaní sa napr. pri odovzdaní a prevzatí dieťaťa, pri komunikácii, musia rodičia vylúčiť akékoľvek invektívy voči sebe, prípadné vzájomné spory rodičov nemajú pritom akékoľvek miesto, ak majú na zreteli záujem dieťaťa a obojstrannú snahu aby sa styk realizoval. Nevhodným správaním, či reakciami rodičov, vzniká pre dieťa neprehľadná situácia, ktorá je preň záťažou, z ktorej sa snaží uniknúť. Tento fakt sa potom dá účelovo interpretovať podľa záujmu interpreta.

Povinná (matka maloletého) v tomto konaní, ktoré je „iba“ konaním vykonávacím (to treba zdôrazniť) opätovne poukazuje na také skutočnosti (na traumatizujúci zážitok maloletého J., ktorý sa mal udiť pred takmer tromi rokmi počas poslednej návštevy syna u otca dňa 01.04.2013 a z ktorého majú prameniť a pretrvávajú negatívne dôsledky na psychiku maloletého a jeho postoj k otcovi až doteraz), ktoré skutočnosti boli už predmetom skúmania (aj znaleckého z hľadiska vplyvu na psychické a fyzické zdravie dieťaťa) v inom, t.j. v základnom súdnom konaní, v ktorom bolo vydané rozhodnutie súdu, o ktorom „nariadení výkonu rozhodnutia“ koná súd v tomto prebiehajúcom konaní, a ktoré skutočnosti nemajú v tomto štádiu konania (vykonávacieho konania) vplyv na výsledok rozhodnutia o nariadenom výkone.

Matka je povinná rešpektovať súčasný právny stav - kedy styk dieťaťa s otcom je právoplatne upravený. Jeho dodržiavanie je možné aj vynucovať, pre prípad neplnenia si súdom uložených povinností. Rozhodnutie súdu o úprave styku musí byť dodržiavané po každej stránke a obojstranne, zo strany matky i otca.

K námietke matky, že v danom prípade sa nerešpektuje postoj a názor dieťaťa, ktoré odmieta s otcom sa stretávať, že takto sa porušujú práva dieťaťa, odvolací súd poznamenáva, že v praxi sa vskutku môže vyskytnúť prípad, kedy napriek tomu, že povinný rodič robí všetko pre to, aby dieťa na styk pripravil, z určitých dôvodov nie je možné styk realizovať. Je tomu tak vtedy, ak by realizácia vykonateľného rozhodnutia formou jeho výkonu bola v rozpore so záujmami maloletého, najmä v rozpore s jeho právom na zdravý fyzický i psychický vývin. Vtedy platí, že napriek tomu, že je základným účelom vykonávacieho konania zabezpečenie splnenia povinnosti uloženej rozhodnutím, tento účel nie je možné dosiahnuť tak, že by samotným núteným výkonom boli porušené práva dieťaťa, ktoré mali byť právoplatným a vykonateľným rozhodnutím garantované. Právom dieťaťa je aj jeho právo na styk (stretávanie sa) s obidvoma rodičmi. A nie je na osobe určenej rozhodnutím súdu ako povinnej z rozhodnutia, aby prijímala právne relevantné závery o tom, či realizácia výkonu rozhodnutia je, alebo nie je, na úkor zákonom garantovaných práv dieťaťa, ani či prípadný odpor a neochota dieťaťa sú oprávnené a opodstatnené.

Podľa § 154 O. s. p. pre rozsudok (aj uznesenie § 167 ods. 2 O. s. p.) je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Na výsledok rozhodnutia v tomto prípade tak nemá vplyv okolnosť, že v priebehu odvolacieho konania dňa 26.10.2015 k realizácii styku otca so synom podľa vyjadrenia matky došlo, teda povinná si zjavne povinnosť vyplývajúcu jej z rozsudku v tento stanovený termín splnila, avšak zjavne práve pod tlakom uloženej pokuty.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.